Til hvem det måtte vedrøre

Juli 2020

Orientering om den verserende EU-debat om brugen af gummigranulat på kunstgræsbaner

Anledningen til nærværende skrivelse er, at Det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, lige nu er i gang med en proces om begrænsning af anvendelsen af forsætligt tilsatte mikroplastpartikler.

I relation til anvendelsen af gummigranulat på kunstgræsbaner arbejder man med to muligheder:

1. Et totalt forbud mod anvendelsen af gummigranulat i kunstgræsbaner – med en overgangsperiode på 6 år.
2. En undtagelse fra forbuddet for dette anvendelsesområde – under forudsætning af, at migrationen af mikroplast holdes under 7 g/m2 (svarende til godt 50 kg på en bane på 105 x 68 m).

Hvad er RAC og SEAC – og hvad er den videre proces i EU?

RAC (Udvalget for Risikovurdering under ECHA) fremlagde den 10. juni 2020 sin anbefaling i forhold til begrænsningsforslaget. RAC anbefaler, anvendelsen af gummigranulat i kunstgræsbaner forbydes.

Der følger nu en høringsperiode, hvor alle interessenter kan få indblik i baggrunden for udvalgets anbefaling – og komme med deres indvendinger, hvilket vi hos Genan er i fuld gang med at forberede i samarbejde med vores europæiske brancheorganisation.

Med udgangspunkt i de kommentarer, der kommer ind i høringsperioden, vil SEAC (Udvalget for Socioøkonomisk Analyse under ECHA) komme med sin vurdering – set fra en bredere, socio-økonomisk vinkel.

Her vil der ud fra et bredere perspektiv blive taget højde for de konsekvenser, et sådant eventuelt forbud vil få på en række forhold, der ikke udelukkende er rettet mod den miljømæssige påvirkning. SEAC's anbefaling vil være sideordnet med RAC's, og begge anbefalinger vil blive sendt videre til EU-Kommissionen via ECHA.

Hvorfor forbyde i stedet for at værne om en bæredygtig løsning?

I årtier er recirkuleret gummi fra udtjente dæk blevet anvendt som en bæredygtig og yderst velfungerende bestanddel af en kunstgræsbane.

Ifølge et netop offentliggjort LCA studie spares klimaet på europæisk plan for 280.000 tons CO_2-udslip som en direkte positiv konsekvens af denne bæredygtige anvendelse, hvortil der årligt recirkuleres ikke mindre end 400.000 tons udtjente dæk.

Forudsætningen for, at det er en god ide, er selvfølgelig, at anvendelsen på kunstgræsbanerne skal være miljømæssigt forsvarlig. Det giver sig selv. Ellers løser man jo blot et klimaproblem ved at skabe et miljøproblem.

Et forbud vil forøge CO_2-udslippet markant

Hos Genan ønsker vi, at man i stedet for et forbud forfølger ECHA's andet forslag om at stille krav om værn, der tilsikrer, at gummiet bliver på banerne. Forholdsregler som opsætning af værn, riste og filtre er veldokumenterede; og bl.a. i Kalmar i Sverige er der for to år siden etableret en bane, som dokumenterer, at udsivningen skal måles i gram og ikke i kg pr. bane pr. år. Med de rette tiltag kan spredningen af mikroplast til vandmiljøet således nedbringes til næsten ingenting.

Samtidigt bibeholder man på den måde også den betydelige klimafordel, der består i, at dækkene bliver mekanisk recirkuleret i stedet for at blive sendt til forbrænding.

Netop i forhold til mekanisk recirkulering af dæk er alle enige om, at dette klimamæssigt er den bedste løsning. Alligevel afbrændes mere end 1 mio. tons dæk i EU om året. Hvis anvendelsen af gummigranulat i kunstgræsbaner forbydes, vil det tal stige med 40% i EU – svarende til 400.000 tons dæk eller 280.000 tons CO_2-udslip. For at neutralisere den mængde CO_2 skal man faktisk plante ikke færre end 250 millioner træer!

Et forbud mod anvendelsen af gummigranulat i kunstgræsbaner vil således forbyde en velfungerende genbrugsstrøm og utilsigtet skade både miljø og klima. For hvad skal der så ske med de 400.000 tons dæk, svarende til 40 millioner udtjente dæk, der hvert år skal bortskaffes?

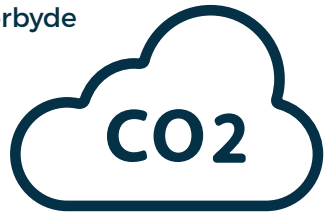

Genan støtter en stram lovgivning for bevidst tilsat mikroplast

Hos Genan er vi meget optaget af både miljø, klima og bæredygtighed; – det er dét, hele vores virksomhed bygger på. Vi bakker selvfølgelig op om en begrænsning af udledning af mikroplast i naturen og vores havvand – det ligger helt fast. Vi støtter forskning, og vi arbejder med oplysning og uddannelse af klubber, kommuner og de virksomheder, der står for installationen af kunstgræsbaner. Hvis man installerer, vedligeholder og bruger kunstgræsbaner forsvarligt, så vil mængden af gummigranulat, der havner i naturen, være uendeligt lille.

Af samme grund ønsker vi også, at man fra politisk side sætter nogle klare og stramme regler for, hvorledes "bevidst tilsat mikroplast" bør og skal håndteres i forbindelse med anvendelsen i kunstgræsbaner, således at anvendelsen ikke skaber et miljømæssigt problem ved spredning fra banerne til naturen.

De nødvendige forholdsregler er allerede velkendte og veldokumenterede, både på nationalt og europæisk niveau, hvorfor opgaven primært er at få politisk vilje til at lovgive inden for området.

Hvad med folkesundheden?

En kunstgræsbane med recirkuleret gummi fra udtjente bildæk (ELT / end-of-life tyres) giver den bedste spilleoplevelse og den største sikkerhed for spillerne. Samtidig hænger løsningen fornuftigt sammen økonomisk, ligesom der er materiale tilgængeligt i de relativt store mængder, det er nødvendigt.

Der er ca. 17.000 full-size kunstgræsbaner i Europa; og det anslås, at 75-80% er anlagt med recirkuleret gummigranulat fra bildæk.

Såfremt denne anvendelse bliver forbudt, vil prisen på de fleste kunstgræsbaner, der skal etableres, gå op – og kvaliteten ned.

Dette vil betyde færre baner af ringere kvalitet – og derved færre muligheder for at udøve sport hele året rundt, hvilket i sidste ende vil blive et problem for folkesundheden og en lang række lokale idrætsforeninger.

Hos Genan vil vi gerne gøre en indsats for, at dette ikke kommer til at ske!

Ikke ved at fortsætte med at etablere baner, som man altid har gjort – men derimod ved at kæmpe for, at man lovgivningsmæssigt sætter klare og stramme krav til udformningen af bæredygtige kunstgræsbaner, hvor det anvendte infill kommer fra en grøn genbrugsstrøm i form af recirkulerede dæk (ELT) – og hvor infill-materialet bliver på banerne!

Det gør vi nu

Sammen med vores europæiske brancheforening følger vi fra Genans side sagen tæt, og vi er i fuld gang med at udvikle budskaber og materiale til den videre proces. I slutningen af juni vil SEAC præsentere deres "draft opinion", som så skal i høring i to måneder.

I mellemtiden er det vigtigt at understrege, at anbefalingen fra risikoudvalget i ECHA (RAC) er en fokuseret, teknisk baseret, miljømæssig risikovurdering, der er første skridt i en større proces, som dels videre hen skal vurderes ud fra et bredere, socioøkonomisk perspektiv – og dels gennemgå en endelig, politisk beslutningsproces.

Der er således ikke tale om, at EU anbefaler at forbyde anvendelsen af ELT-gummigranulat i kunstgræsbaner; og det er ikke forbudt at installere baner med ELT infill. Vi befinder os stadig langt fra en endelig beslutning, og det sidste ord er langt fra sagt i denne sag, som i sidste ende handler om EU's overordnede ambitioner inden for ikke bare miljø – men også folkesundhed og klima.

Med venlig hilsen

Genan A/S

Poul Steen Rasmussen

Group CEO

STRIVING FOR A SUSTAINABLE FUTURE